

ΔΗΜΗΤΡΑ ΙΩΑΝΝΟΥ

οι ΓΙΟΙ
της ΓΑΛΑΝΗΣ
ΚΥΡΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ



ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Οι γιοι της Γαλανής Κυράς**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Δήμητρα Ιωάννου
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουρίδα
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Δήμητρα Ιωάννου, 2017
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Malgorzata Maj/Arcangel,
Milan Gonda/123RF
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2017

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2017

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-1933-6
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-1934-3

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευσή του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr
www.psychogios.gr • http://blog.psychogios.gr

ΔΗΜΗΤΡΑ ΙΩΑΝΝΟΥ

οι ΓΙΟΙ της ΓΑΛΑΝΗΣ ΚΥΡΑΣ



*Αφιερωμένο στη Σύρο,
την πανέμορφη αρχόντισσα του Αιγαίου!
Διαμάντια γύρω της τα νερά
της Γαλανής Κυράς της!*

ΛΟΡΕΝΤΖΟΣ – ΜΑΡΚΕΛΛΑ
ΤΡΙΤΗ ΓΕΝΙΑ
Η ΚΑΤΑΛΗΞΗ



ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πόλη είχε σφαλίσει εδώ και ώρες τα ανήσυχα μάτια της, παραδομένη σε έναν βαθύ ύπνο που έμοιαζε με θάνατο. Της ταίριαζε τούτος ο ύπνος, έτσι καθώς ήταν βαρύς και ηγεμονικός σαν κι εκείνη! Κανένα πλάσμα, καμιά ψυχή, θνητή ή αθάνατη, δεν είχε το δικαίωμα να τον ταραξεί!

Ακόμα και το πολύβουο λιμάνι, αποκαμωμένο από τις φωνές και την αδιάκοπη κίνηση της ημέρας, ησύχαζε ναρκωμένο από την αφρισμένη μουρμούρα της θάλασσας.

Ένας ανώτερος άγραφος νόμος είχε κλείσει τους καλούς ανθρώπους στα σπίτια τους, για να περιπλανηθεί λίγο στους δρόμους το σκοτάδι και τα απόκοσμα πλάσματά του.

Μόνο το παντοδύναμο μάτι του Θεού διέκρινε τη μοναχική φιγούρα που αλαφροπατούσε στα νυσταγμένα σοκάκια της πόλης. Η κίνηση της λεπτοκαμωμένης σιλουέτας ήταν απαλή, σχεδόν χορευτική, και μόνο αν ακουμπούσες τα δάχτυλά σου πάνω της, θα βεβαιωνόσουν ότι επρόκειτο για γυναίκα κι όχι για μια νεράιδα, φερμένη από άλλους κόσμους που είχε εγκλωβιστεί λαθεμένα στα στενά.

Οι ανατριχιαστικές στριγκλιές των οιστρήλατων αλητόγατων του Οκτώβρη την έκαναν να κρατήσει την ανάσα της.

«Μόνο εγώ τριγυρίζω απόψε... Εγώ και τα τελώνια...» σκέ-

φτηκε η Μαρκέλλα, σφίγγοντας πιότερο τη μάλλινη μπέρτα γύρω από τους ώμους της.

Καθώς γλιστρούσε γοργά στα τελευταία στενά της πόλης, η σκέψη της πέταξε στον παπα-Γιώργη και μια λεπτή ρυτίδα χαράχτηκε ανάμεσα στα φρύδια της.

«Θα πάω!» του είχε πει αποφασιστικά.

«Κι αύριο μέρα του Θεού είναι, κόρη μου», της είχε απαντήσει ο γέροντας ανήσυχος.

Μόνη της, αγάραγα; Τέτοιες ώρες τα σκοτάδια είναι ύπουλα και πηχτά και μέσα τους φωλιάζουν τα πιο σκοτεινά σχέδια και οι πιο μαύροι λογισμοί.

«Εκείνος γύρισε από τον Άγιο Λαυρέντιο και μου μήνυσε πως θέλει να με δει, πατέρα! Γράφει πως γνωρίζει ποιος ξεσήκωσε όλο τούτο το κακό». Η λαχτάρα είχε λύσει τη γλώσσα της κι έκανε τα μάτια της να αστραποβολούν στο φως των κεριών.

Ο παπα-Γιώργης έσφιξε τα χείλη. Η τραγωδία που είχε χτυπήσει το σπιτικό του Βονασέρα είχε συνταράξει ολάκερο το νησί.

Αλλά τέτοια ώρα; Είχε χάσει το μυαλό του ο Λορέντζος;

Το σοφό κεφάλι του έσκυψε προβληματισμένο. Όχι, εκείνος ήταν πάντα σοβαρός και μετρημένος. Κάποιος σοβαρός λόγος συνέτρεχε, ειδάλλως δε θα έθετε ποτέ τη Μαρκέλλα σε κίνδυνο. Ίσως κάποια αυστηρή κλεψύδρα μετρούσε αδιάλλακτα, κόκκο προς κόκκο, τον πολύτιμο χρόνο που είχαν για να δράσουν. Ίσως ο Λορέντζος είχε καταφέρει να σκίσει τα σκοτεινά πέπλα που έκρυβαν τη μαύρη σκιά που είχε σκορπίσει τον θάνατο. Ίσως είχε ανακαλύψει την αλήθεια.

«Θα έρθω μαζί σου».

«Και τα παιδιά;» του αντέτεινε εκείνη λογικά.

Περίπου είκοσι ορφανά κοιμόνταν ήσυχα στα κρεβατάκια τους πίσω από τις κλειστές πόρτες των κοιτώνων. Η κυρα-Ποθητή, η μαγείρισσα, τα βράδια γυρνούσε σπίτι της και την ευθύνη τους είχαν ο παπα-Γιώργης και η Μαρκέλλα.

Ξεφύσησε νικημένος και η κοπέλα το κατάλαβε μονομιάς.
«Θα τρέξω σαν την αστραπή, πάτερ. Πρέπει να τον δω!»

Εκείνος κούνησε βουβός το κεφάλι. Τα πολλά του χρόνια και η καθημερινή μάχη με τον ανθρώπινο πόνο είχαν ανοίξει τα μάτια της ψυχής του και μπορούσε να καταλάβει τα πάντα. Τούτη τη στιγμή δεν ήταν το μυαλό που μιλούσε αλλά η καρδιά, και η ολόγλυκια θέρμη που ξέχυνε έλιωνε κάθε αντίσταση και φόβο στα κοριτσίστικα σωθικά!

Τρέχοντας γοργά σαν ελαφίνα έφτασε στην άκρη της πόλης. Τα τελευταία σπίτια τής έριξαν μια ενοχλημένη ματιά και κρίνοντας την παρουσία της ασήμαντη βυθίστηκαν ξανά στη νυχτερινή σιωπή τους.

Μετά από μερικά αβέβαια βήματα αντίκρισε την επιβλητική πύλη του Νεκροταφείου. Τα κάγκελα που χώριζαν τους δύο κόσμους κατέληγαν σε μυτερές λόγχες, προστατεύοντας αποτελεσματικά τους ασώματους κατοίκους από τους απρόσκλητους επισκέπτες της αντίπερα όχθης. Τα δάχτυλά της έσπρωξαν διστακτικά τη σφυρήλατη πόρτα που ήταν ένα πραγματικό έργο τέχνης και προφανώς είχε περάσει πολλές ώρες στο καμίνι, δοκιμάζοντας το ταλέντο και την υπομονή κάποιου επίμονου σιδερά. Όμως ετούτες τις ώρες η Μαρκέλλα ούτε που έδωσε σημασία στη λεπτοδουλειά της, καθώς η καρδιά της αναδεύτηκε αγριεμένη στο στήθος της.

Πόσο φρόνιμο ήταν να ανταμύσουν στα λημέρια των νεκρών που τέτοιες ώρες έβγαιναν μυστικά από τους τάφους τους;

Αναρίγησε, καθώς τους φαντάστηκε να κοιτούν τον κόσμο με μάτια πύρινα και να σεργιανούν μάταια, προσπαθώντας να κλέψουν έστω μια γεύση από την επίγεια ζωή που είχαν στερηθεί για πάντα.

Τα λεπτά δάχτυλα υψώθηκαν κι έσφιξαν το κομψοτέχνημα που κρεμόταν στο στήθος της. Το πολύτιμο φυλαχτό αναπαύονταν πάνω στην καρδιά της και μετρούσε τις ανάσες της.

Ο σταυρός του Λορέντζου!

Το ιερό σύμβολο της έδωσε τη δύναμη που χρειαζόταν για να δρασκελίσει τα όρια του λυπημένου τόπου.

Ξέρει τι κάνει! Δε μου όρισε τυχαία συνάντηση εδώ, είπε μέσα της γενναία και στη μνήμη της ήρθαν για μια ακόμη φορά τα στερνά λόγια της μητέρας του, της σιόρας Φραντζέσκας.

«Πρέπει να ξεκινήσει από τους νεκρούς. Οι νεκροί Βονασέρα είναι η αρχή. Ο σταυρός είναι το κλειδί... Πες του το! Πες του το!» της είχε πει εκείνη με αγωνία και την επόμενη στιγμή είχε καταρρεύσει στα χέρια της.

Η Μαρκέλλα είχε μεταφέρει στον γιο της Φραντζέσκας απόφια τούτα τα λόγια και οι δυο τους είχαν προσπαθήσει να λύσουν τον γρίφο, χωρίς αποτέλεσμα.

Στη σκέψη του νεαρού άντρα τα πόδια της στυλώθηκαν με νέα δύναμη και ξεκίνησε να βαδίζει ανάμεσα στα μνημεία. Η νύχτα ήταν καμωμένη από ψυχρό διάφανο αέρα και αμέτρητα αστέρια που έλουζαν το νησί με το μυστηριακό τους φως. Παρ' ότι έλειπε το φεγγάρι από τον ουρανό, ετούτο το φωτερό βαθυκύανο σκοτάδι δε σκέπαζε τίποτα, καμιά βασανισμένη ψυχή και κανέναν θρήνο.

Λαμποκοπούσαν ακίνητα τα αιώνια μάρμαρα, οι κρύες σαρκοφάγοι, οι αυστηροί οικίσκοι και οι σμιλεμένοι άγγελοι, όλα υπέροχα έργα τέχνης που συντρόφευαν τις συχωρεμένες ψυχές. Κάποιοι άγγελοι έκλαιγαν σπαρακτικά τη χαμένη χαρά της ζωής, ενώ κάποιοι άλλοι ακουμπούσαν στην ανατριχιασμένη σάρκα της κοπέλας τα αδειανά μάτια τους.

Παρουσία και απουσία μαζί! Το Τώρα, το Ποτέ και το Πάντα χόρευαν γύρω της, ακολουθώντας τον ρυθμό μιας βουβής μουσικής, που δεν είχε νότες ούτε και ήχους.

Αναπνέοντας ρυθμικά για να καταλαγιάσει τον φόβο που ανέβαινε αφρίζοντας στον λαιμό της κι απειλούσε να την πνίξει από στιγμή σε στιγμή, προχώρησε στον καταραμένο τάφο, ψι-

θυρίζοντας ξανά το όνομα του Λορέντζου σαν προσευχή που θα την προστάτευε από το κακό.

Η Φραντζέσκα της είχε διηγηθεί με κάθε λεπτομέρεια την ιστορία της διαβόητης Μαρίας Βονασέρα κι όταν στάθηκε μπροστά στο μνήμα ένιωσε να μουδιάζουν τα παγωμένα της γόνατα.

Τα μάτια της εντόπισαν στα γρήγορα τη γραμμή από βρύα που γάζωνε τη ραγισμένη ταφόπλακα. Η ιστορία του τάφου που άνοιξε στα δύο είχε ακουστεί παντού και είχε κρουσταλιάσει από φρίκη ολάκερο το νησί.

Δεν τους αδικούσε, τούτη η γυναίκα ήταν απόλυτα ικανή να κάνει το κακό ακόμη και μέσα από τον τάφο της!

Δίπλα στο σπασμένο μνήμα η εξώκοσμη μπρούντζινη μορφή με το ράσο και την κουκούλα φύλαγε αποτελεσματικά την τελευταία κατοικία της νεκρής. Η Φραντζέσκα της είχε πει κάποτε πως η ίδια η Μαρία είχε διαλέξει ετούτο τον Φύλακα για αιώνια συντροφιά της λίγο πριν πεθάνει και η Μαρκέλλα θα ορκιζόταν πως δε θα μπορούσε να έχει κάνει πιο ανατριχιαστική επιλογή. Η ακλόνητη φιγούρα του αγάλματος έστεκε δωρική κι απειλητική, σταματώντας την καρδιά και παγώνοντας το αίμα του διαβάτη. Τα μάτια του κοριτσιού αναζήτησαν τα χαρακτηριστικά κάτω από την κουκούλα. Μάταια!

Ο Φύλακας δεν είχε πρόσωπο!

Το κύμα φόβου που τόση ώρα προσπαθούσε να καθησυχάσει φούντωσε μέσα της και την έπνιξε.

Δεν άντεχε άλλο εκεί κι ο Λορέντζος δε φαινόταν πουθενά!

Στράφηκε απότομα να φύγει, όμως το θέαμα που αντίκρισε πίσω της θάμπωσε το μυαλό κι αποστράγγισε την τελευταία ρανίδα της δύναμής της.

Κάτω από το φως των αστεριών συνειδητοποίησε ότι ο Φύλακας δεν ήταν μόνο ένας... Υπήρχε και δεύτερος! Κι ενώ ο πρώτος ήταν άψυχος, ακίνητος κι αιώνιος, αυτός είχε σάρκα και οστά και τούτη τη στιγμή την πλησίαζε αποφασισμένος να κά-

νει μόνο το κακό. Η κοπέλα, αποσβολωμένη, άκουσε το άηχο γέλιο του και ζαλίστηκε από τη σάπια ανάσα του.

Η δυσωδία της ψυχής του! σκέφτηκε πανικόβλητη και πισωπάτησε σπασμωδικά σε μια απέλπιδα προσπάθεια να διαφύγει.

Όμως το πλάσμα, πιο γρήγορο, κινήθηκε προς το μέρος της σηκώνοντας τα χέρια. Τα φαρδιά μανίκια του ράσου που φορούσε σχημάτισαν στη στιγμή δυο μελανές φτερούγες που τις έκρουσε απειλητικά πλησιάζοντάς την.

Ο Μαύρος Άγγελος του Θανάτου! ούρλιαξε το μυαλό της, ενώ τα μάτια της ορθάνοιξαν από φρίκη.

Την επόμενη κιάλας στιγμή βίωνε το πένθιμο αγκάλιασμά του.

«Λορέντζο! Βοήθεια!» κραύγασε δυνατά με τη στερνή παγωμένη της ανάσα.

Μετά ένας οξύς πόνος στον δεξιό κρόταφο. Και μετά σιωπή...

Σε αντίθεση με την κοπέλα που έμοιαζε να μην πατά στη γη, η πόλη και τα πλάσματά της ενοχλήθηκαν από την ορμή του μεγαλόσωμου άντρα που έτρεχε σαν τον άνεμο στα στενά. Τα στιβαρά του βήματα έκαναν την παρουσία του αισθητή κι αρκετά μάτια ξεσφάλισαν τη στιγμή που περνούσε κάτω από τα παράθυρά τους.

Ο Λορέντζος ένιωθε τα πνευμόνια του να καίγονται αλλά ούτε μια στιγμή δε σταμάτησε για να πάρει ανάσα.

Κάθε λεπτό ήταν πολύτιμο!

Δεν ήξερε ποιος σκοτεινός άγγελος ή ποιος σπλαχνικός δαίμονας είχε φυτέψει μέσα του την ακατανίκητη επιθυμία να δει τη Μαρκέλλα με το που έφτασε στην πόλη. Ίσως ο ίδιος ο Θεός τούς είχε λυπηθεί, γνωρίζοντας πως αύριο θα ήταν ήδη πολύ αργά! Ήταν μαύρα μεσάνυχτα, όταν χτύπησε την πόρτα του ορφανοτροφείου και η βιβλική μορφή του παπα-Γιώργη βγήκε έξω ανήσυχη.

Βλέποντάς τον ο ιερέας ένιωσε την καρδιά του να βουλιάζει στο ισχνό του στήθος. Κατάλαβε αμέσως πως το σημείωμα που είχε παρασύρει τη Μαρκέλλα στο νεκροταφείο δεν το είχε γράψει ο Λορέντζος! Η κοπέλα κινδύνευε! Νιώθοντας την απειλή να τους κυκλώνει γοργά στον αέρα, με δυο σταράτες κουβέντες του είπε τα πάντα.

«Φεύγα τώρα! Τρέχα, γιε μου! Βάλε στα πόδια σου φτερά!» Η τελευταία φράση του παπα-Γιώργη αντηχούσε στ' αυτιά του ξανά και ξανά κι εκείνος έκανε τα αδύνατα δυνατά να μην τον απογοητεύσει.

Ήταν πιο γρήγορος από εκείνη! Αν βιαζόταν, θα την προλάβαινε!

«Άγιε μου Λαυρέντιε, κάνε το θαύμα σου!» προσευχόταν λαχνασμένα, ενώ διέσχιζε έμπειρα τον λαβύρινθο των στενών.

Κάποια στιγμή έφτασε στο νεκροταφείο. Δρασκελίσε ανενδοίαστα την ποριά και κατευθύνθηκε αποφασιστικά στον τάφο της καταραμένης.

«Λορέντζο! Βοήθεια!»

Μαρκέλλα!

Το ουρλιαχτό της, αντί να τον παραλύσει, ξέχυσε ποτάμια αδρεναλίνης στο αίμα του, χαρίζοντάς του εκείνη την υπεράνθρωπη δύναμη που θεριεύει τον άνθρωπο, όταν νιώσει πως κάποιος από τους αγαπημένους του κινδυνεύει και τον κάνει ικανό να κινήσει θάλασσες και βουνά!

Η εικόνα που αντίκρισε έκανε την καρδιά του να βροντοχτυπήσει και τα μάτια του να τινάξουν καυτό θυμό. Η Μαρκέλλα κειτόταν σαν άψυχη κούκλα στο χορταριασμένο χώμα, ενώ ο ίδιος μαύρος διάβολος που είχε εισβάλει την προηγούμενη νύχτα και στο δικό του δωμάτιο ήταν σκυμμένος από πάνω της κι άπλωνε τα χέρια του στον λαιμό της.

Με έναν βρυχηθμό που βγήκε από τα έγκατα της ψυχής του όρμησε απάνω του σαν λυσσασμένος λέοντας.

Ο άθλιος ήθελε να κάνει κακό στη γυναίκα που αγαπούσε!

Σίγουρα ο Λορέντζος φάνταζε ανίκητος, όμως ο άγνωστος είχε την ικανότητα να ξεγλιστρά σαν το χέλι. Γοργός κι ευκίνητος, στάθμισε στα γρήγορα την κατάσταση, παράτησε τη Μαρκέλλα και το έσκασε, όπως ακριβώς είχε κάνει και το προηγούμενο βράδυ.

Ο Λορέντζος τον κυνήγησε ως την άκρη του νεκροταφείου κι απέμεινε να κοιτά αγριεμένος την ψηλόλιγνη φιγούρα να χάνεται σαν βέλος στο σκοτάδι. Ένα πλήθος κατάρες γλίστρησαν ανάμεσα από τα δόντια του, ταραάζοντας τον ύπνο των κεκοιμημένων.

Έτρεξε ανήσυχος κοντά της, ενώ η φωτεινή νύχτα τού είχε μαρτυρήσει μια λεπτομέρεια που χαραχτηκε στο μυαλό του.

Ο μοναχός φορούσε κόκκινα παπούτσια!

ΣΑΡΑΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ
ΔΑΜΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΒΕΡΑ
ΠΡΩΤΗ ΓΕΝΙΑ



Η ΑΡΧΗ Νοέμβριος 1841

Η δεκαεπτάχρονη Αργυρώ ακούμπησε τον φορτωμένο τσίγκινο δίσκο δίπλα στον μπεζαχτά και στάθηκε να πάρει στα κλεφτά μια ανάσα. Έκρυψε πίσω από τον πάγκο το μποϊλίδικο* κορμί της, ώσπου το κεφάλι της έγινε ένα με το τεζιάκι**, κι απέμεινε να παρακολουθεί τους θαμώνες αθέατη. Η ταβέρνα του Μούργελα ήταν γεμάτη κόσμο κι αν την έβλεπε η μάνα της ή ο ίδιος ο Μούργελας να τεμπελιάζει, σίγουρα θα της έσκαγαν κανένα γερό κατακέφαλο.

Κάθε χρόνο το έθιμο πρόσταζε να γίνεται η δοκιμή των νέων κρασιών στα μέσα του Νοέμβρη κι όλοι στο νησί το ακολουθούσαν κατά γράμμα μιας και πετούσαν τη σκούφια τους σε κάθε ευκαιρία για γιορτή. Ήδη από τον Σεπτέμβρη, μετά τον τρυγητό, ο μούστος σιγόβραζε υπομονετικά στα κρασοβάρελα, για να καταλήξει τούτη την ευλογημένη μέρα γλυκό νέκταρ στα πρόθυμα ποτήρια τους. Οι νοικοκυραίοι ήξεραν καλά πότε ήταν έτοιμο το κρασί και κανόνιζαν γλέντι για το άνοιγμα του βαρε-

* Ψηλό.

** Εύλιнос πάγκος όπου τοποθετούνται τα μπουκάλια και τα σκεύη που χρησιμοποιούνται σε ένα καφενείο. Παλαιότερα, και το ταμείο ή μπεζαχτάς.

λιού. Γέμιζαν τότε τα σπίτια, ζαλίζονταν τα μυαλά, χόρευαν τα πόδια, χόρταιναν τα στόματα, ευφραίνονταν οι καρδιές.

Βέβαια υπήρχαν και κάποιες παμπόνηρες μαζώχτρες σαν τον Μούργελα, που έπιαναν στο φτερό την ανάγκη του κοσμάκη να διώξει από πάνω του τη σκοτεινιά του χειμώνα. Ξεσφάλιζαν τα βαρέλια τους γληγορότερα, τηγάνιζαν τα κοψίδια, καλούσαν τα όργανα κι έτσι μάζευαν όλο το χαρτί.

Απόψε ήταν μια τέτοια βραδιά και κάθε καρδιάς καρύδι ήταν μαζεμένο στην ταβέρνα. Άνθρωποι του λιμανιού, ναύτες, εργάτες, μαστόρια και μαζί τους αγρότες και οικογενειάρχες από τα γύρω χωριά. Οι τελευταίοι κατέβαιναν το Σάββατο στην πόλη για τα ψώνια του δεκαπενθήμερου, αλλά πιότερο για να ξεφύγουν, έστω ένα βράδυ, από την κρεβατομουρμούρα της κυράς τους που τους κρατούσε ξάγρυπνους τις νύχτες. Το 'ρχιχαν έξω με τα συντρόφια τους και χάνονταν στα στενά της πλανεύτρας πόλης ολάκερο το διήμερο.

Έξω από του Μούργελα περίμεναν παρατεταγμένα υπομονετικά τα γαδουράκια τους, φορτωμένα με υφαντούς ντουρβάδες γεμάτους με τις προμήθειες του σπιτιού. Τούτα τα πολύχρωμα σακούλια ήταν ιδανική λεία για τους αετονύχηδες ζητιάνους του λιμανιού και συχνά πυκνά οι μεθυσμένοι νοικοκυραίοι έσερναν τα πόδια τους τα ξημερώματα έξω από την ταβέρνα για να βρουν μόνο τον γάδαρο σύζυλο.

Το κρύο του Νοέμβρη έκανε τα παράθυρα της ταβέρνας να δακρύζουν, ενώ ο λικνιστικός καπνός από τα τσιμπούκια των ναυτικών ανέβαινε τεμπέλικα και θόλωνε ακόμη περισσότερο την ήδη βαριά ατμόσφαιρα. Όμως τούτο δε φαινόταν να ενοχλεί κανέναν κι όλοι οι νοματαίοι ήταν στα μεγάλα τους κέφια, παρατώντας έγνοιες και βάσανα έξω από την πόρτα του Μούργελα.

Οι παρέες αρχινούσαν μαλακά, ρουφώντας το πρώτο κατοσταράκι, ενώ ο δαιμόνιος ταβερνιάρης τούς έσπρωχνε μαζί και το κερασμένο μεζεδάκι. Το κατοσταράκι γινόταν μετά μισή οκά

και η μισή ολάκερη. Τους έκοβε τότε η λόρδα και ζητούσαν από τον Μούργελα σουπάτσι* και την περίφημη κοκαλόσουπα της κυράς του. Ανέδνε ολονυχτίς η καμινάδα της ταβέρνας τη λαχταριστή μυρωδιά του βραστού μοσχαριού που πότιζε τον αέρα και τους τοίχους τούτης της πλευράς του λιμανιού, ξετρελαίνοντας τους πειναλέους γάτους και τους περαστικούς.

Ο αεικίνητος Μούργελας ήταν μπασμένος και κακάσχημος και όλος ο κόσμος απορούσε τι στην ευχή του καλού Θεού του είχε βρει η γυναίκα του, η όμορφη Ερνούλα. Του λόγου της είχε εγκαταλείψει τα Ψαρά εκείνη την καταραμένη μέρα με τα μάτια της λερωμένα από μπαρούτι κι αίμα και τυφλωμένα από τη λάμψη του γιαταγανιού, ενώ κουβαλούσε δεμένο στο στήθος της ένα μωρουδέλι τεσσάρων μηνών. Από ένστικτο είχε κολλήσει δίπλα σε κάτι λεβέντες και μαζί τους είχε κατορθώσει να διασχίσει τις γραμμές των αντίχριστων και να διαφύγει με ένα πλοίο σε τούτη την ευλογημένη αρχόντισσα των Κυκλάδων.

Σε τέτοια ανάγκη την είχε βρει ο Μούργελας και τα μπιρμπιλωτά ματάκια του είχαν στριφογυρίσει στις κόγχες τους, όταν αντίκρισαν την όμορφη νησιωτοπούλα. Μπορεί να 'χε το παιδί αλλά διόλου δεν τον έκοφτε, αφού ο άντρας της ήταν άφαντος, ρημαγμένος από τούρκικο σπαθί. Το αποφάσισε στα γρήγορα και την πήρε γυναίκα του, κάνοντάς την από δούλα κυρά, όμως κακοφερόταν στη μικρή Αργυρώ, που δεν είχε πάρει στάλα από την ομορφιά της μάνας της. Η γυναίκα του δεν τον εμπόδιζε, μιας κι ούτε κι εκείνη είχε καταφέρει να πονέσει τούτη την αλλόκοτη κόρη με το αλογίσιο μούτρο που την ντρόπιαζε σ' ολάκερη την πόλη. Όλοι κοιτούσαν μάνα και κόρη κι απορούσαν ποιος άκεφος πλάστης είχε βγάλει τέτοιο πλάσμα από τη δική της κοιλιά.

* Μοσχάρι βραστό. Κυριακάτικο φαγητό.

Έτσι, όταν ο Μούργελας έπιασε την ταβέρνα του λιμανιού, την έφεραν εδώ να κάνει όλες τις χαμαλοδουλειές. Ας τους έκανε τη δούλα, αφού μόνο για κάτι τέτοιο ήταν κατάλληλη. Παρ' ότι ήταν αδύνατη σαν τσίρος, ήταν γερή κι ακούραστη κι ούτε βαρυγκομούσε ποτέ της, όταν οι δύο τους τη φόρτωναν με τα χίλια μύρια σαν το μουλάρι.

Εκείνη τη στιγμή άνοιξε η πόρτα της ταβέρνας κι ένα σφόρτσο αερίδι* όρμησε μέσα, σκούζοντας σαν θυμωμένο παιδί, μαζί με δυο αγνώστους που η Αργυρώ δεν είχε ματαδεί. Γεμάτη περιέργεια τέντωσε τον λιγνό λαιμό της για να τους κόψει καλύτερα.

Η μέρα και η νύχτα! σκέφτηκε εντυπωσιασμένη και δεν είχε άδικο. Το φως και το σκοτάδι είχαν μπουκάρει δίπλα δίπλα στο μαγαζί του Μούργελα και κοιτούσαν τριγύρω, φορώντας χοντρά αμπέχονα και τραγιάσκες.

Ο ψηλότερος άντρας ήταν μαυριδερός και μπουγιόζικος, ένας άντρακλας με τεράστια κουπόχαρα και δυο πλάτες βουνά. Όλα πάνω του της προκαλούσαν τον φόβο και μόνο το γάργαρο γέλιο του ερχόταν να απαλύνει λίγο τα παχιά γραμμένα φρύδια, τα αγριωπά μουστάκια και τα πυκνά κορακάτα μαλλιά.

Η Αργυρώ έστρεψε βιαστικά τη ματιά της στον σύντροφό του κι ένοιωσε την ανάσα της να πιάνεται.

Άλλος δημιουργός είχε φτιάξει τούτο το πλάσμα. Ένας πλάστης εμπνευσμένος που σίγουρα δεν αποφάσιζε να δημιουργήσει συχνά, αλλά, όταν το 'κανε, έντυνε τη σάρκα με ασύλληπτη ομορφιά. Για να φτιάξει ετούτον εδώ είχε ανακατέψει τον χρυσό ήλιο του καλοκαιριού, τον αλήτικο μπάτη του Αιγαίου, τη σκληρή αστραφτερή πέτρα των Κυκλάδων, τη γαλάζια διαφάνεια του ακύμαντου γιாலού. Μαζί είχε προσθέσει κάτι από το αρμο-

* Δυνατός αέρας, άνεμος.

νικό φτερούγισμα των γλάρων που αργόπλεαν στον καθαρό ουρανό και τον πάλλευκο αφρό των μικρών κυμάτων που έγλειφαν παιχνιδιάρικα την ακτή.

Δεν ήταν το βροντερό χάχανο του άντρακλα, αλλά η ομορφιά του ξανθού Απόλλωνα που βύθισε στη βούβα* την ταβέρνα κι όλοι γύρισαν προς το μέρος τους.

Η Αργυρώ είδε τη μάνα της να τινάζει το κεφάλι σαν να ξυπνούσε από βαθύ ύπνο και κατόπιν να κατευθύνεται λικνιστικά προς το μέρος τους. Κουδούνισαν τα βραχιόλια στους λεπτούς καρπούς, στρογγύλεψαν με χάρη οι ώμοι, ανέβηκε το χέρι στη μέση, έγειρε στο πλάι το καλοχτενισμένο κεφάλι, κυμάτισαν οι γεμάτοι γοφοί. Το θηλυκό τούς είχε πλησιάσει ετοιμοπόλεμο.

«Καλώς τα παλικάρια! Κοπιάστε!» τους είπε κεφάτα για να εισπράξει τον χαρούμενο χαιρετισμό του μελαχρινού γίγαντα και το ανασηκωμένο φρύδι του ξανθού Άδωνη.

Τούτη δω πρέπει να ήταν η ταβερνιάρισσα, παρ' ότι με το μαυράδι στα μάτια, το έντονο κοκκινάδι στο στόμα και τα μισόγυμνα στήθη ήταν απaráλλαχτη με τις γυναίκες στα Καταλύματα!

«Καλώς σε βρήκαμε, κυρά!» ανέλαβε να ανταποδώσει τον χαιρετισμό ο μαυριδερός.

«Καθίστε και θα σας φέρω από το νιο κρασί! Κερασμένο!» κατέληξε συνωμοτικά και τους έκλεισε τσαχπίνικα το μάτι.

Θέριεψε ο Μούργελας μέσα του, αλλά δεν το 'δειξε διόλου, μιας και την είχε συνηθισμένη να χαριεντίζεται με τους πελάτες. Από τη μια, ήθελε να την κάνει σόνικη** στο ξύλο, αλλά, από την άλλη, τούτη η ξεδιαντροπιά της ήταν που έφερνε κόσμο στο μαγαζί.

Δεν μπορούσε να τα 'χει κι όλα! συλλογίστηκε, δαγκάνοντας τα μουστάκια του.

* Σιωπή. Βγάλε τη βούβα: βγάλε τον σκασμό.

** Να την κάνει μαύρη στο ξύλο.

Σύρος 1841

Δυο ξένοι εμφανίζονται από το πουθενά στην πανέμορφη αρχόντισσα του Αιγαίου και ταράζουν τις ζωές των ντόπιων. Ένας μεγάλος έρωτας θα σαρώσει την καρδιά του πρώτου, σηματοδοτώντας τις εξελίξεις. Ο δεύτερος, ένας διάβολος με αγγελική μορφή, θα προσπαθήσει να γητέψει τη μονάκριβη κόρη του Δομένικου Βονασέρα, στοχεύοντας στο όνομα και στα πλούτη της οικογένειας.

«Αμαρτίαι γονέων παιδεύουσι τέκνα», και οι επόμενες γενιές καλούνται να πληρώσουν τα φοβερά λάθη του παρελθόντος. Ο ουρανός σκοτεινιάζει και η σύγκρουση είναι αναπόφευκτη. Το καλό και το κακό πολεμούν στις ψυχές των Βονασέρα, που αγωνίζονται να παραμείνουν στο φως ή καταποντίζονται νικημένες στην άβυσσο.

Δαμιανός, Δομήνικος, Λορέντζος. Τρεις άντρες, τρεις γενιές, που αφαιρούνται από τα παράφορα πάθη τους ή λυτρώνονται από το μεγαλείο της αγάπης και τη θέρμη του έρωτα.

Και πάνω από όλους, ο ακοίμητος πατριάρχης, ο γερο-Δομένικος Βονασέρας, που φυλάει καλά το φοβερό μυστικό της οικογένειας προστατεύοντας την αλήθεια.

Ποια μυστικά περιφρουρούν εδώ και αιώνες οι φύλακες της οικογένειας; Ποιος θα κρατήσει στα χέρια του όλη τη δύναμη, κληρονομώντας τη γνώση; Θα επικρατήσει η σύνεση και η επιθυμία για το ανώτερο καλό ή όλα θα βουλιάξουν στην απληστία και στο σκοτάδι;

*Ένα μυθιστόρημα όπου ο έρωτας και το μυστήριο
συννιπάρχουν αρμονικά, και η νησιώτικη ντοπιολαλιά
ενσωματώνεται αβίαστα στη γραφή της συγγραφέως
που ταξιδεύει τον αναγνώστη.*



Εκδόσεις **ΨΥΧΟΓΙΟΣ**
www.psychogios.gr



ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΜ. 19360